

ΝΕΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Επιμορφώσεις Μάχιμων Εκπαιδευτικών
Δημοτικής Εκπαίδευσης

1^η Συνάντηση (Μέρος Γ΄: Περιεχόμενο – Αξιολόγηση)

Εισηγητές: Δρ Κωνσταντίνος Θεοφιλίδης
Γιώργος Κάρουλλας
Χριστίνα Σταύρου

Περιεχόμενο του Νέου Α.Π. Γεωγραφίας

Θεματικές ενότητες ανά τάξη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ Α. Π.

Γενικές Αρχές Οργάνωσης

1. Πορεία από το εγγύς προς το μακράν (ως προς τον τόπο, τη θέση μελέτης)
2. Νύξεις για τον ευρύτερο χώρο σε όλες τις τάξεις ... προετοιμασία να δεχθούν σε μεγαλύτερες τάξεις ...
3. Μετάβαση από την καλλιέργεια δεξιοτήτων με βιωματικό, κυρίως, τρόπο ... στην αξιολογική κρίση

Ολοκληρωμένη εικόνα για την τοπική και παγκόσμια πραγματικότητα και τις εκφάνσεις της:

α) Σταδιακή πορεία απόκτησης και

β) Σταδιακή πορεία κριτικής αξιολόγησης

Τάξεις Α' - Β'

- Οι θεματικές περιοχές (περιεχόμενο) για την Α' και Β' τάξη Δημοτικού έχουν αναλυθεί ώστε να δομούνται μικρότερες ενότητες, με έμφαση
 - στη χρήση σχετικών όρων/εννοιών (βασικού λεξιλογίου),
 - στην καλλιέργεια διαφόρων χωρικών δεξιοτήτων και
 - στην οργάνωση βιωματικών, κυρίως, δραστηριοτήτων με ποικίλα εργαλεία.

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η θέση του εαυτού μου (σημείο – εδώ που βρίσκομαι τώρα) • Εύρεση θέσης από διαφορετική οπτική γωνία • Ο χώρος της κασετίνας μου • Ο χώρος της σάκας μου • Ο χώρος του θρανίου μου • Ο χώρος της τάξης μου • Ο χώρος της αυλής • Ο χώρος του σχολείου • Η γειτονιά μου • Η ενορία μου • Η κοινότητά μου • Η πόλη μου • Η χώρα μου 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζωνοποίηση (Οργάνωση του χώρου σε ζώνες διαφορετικών χρήσεων) • Διαχείριση χώρου • Μεταφορές – Μετακινήσεις [α) σύγκλιση – χώρου χρόνου (π.χ. <i>πώς έρχομαι στο σχολείο; - με τα πόδια, περισσότερος χρόνος, ενώ με το αυτοκίνητο, λιγότερος χρόνος</i>), β) τριβή της απόστασης (το πώς η απόσταση επηρεάζει τις επιλογές για τα μετακινήσεις μας)] • Χρήση της γης • ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ - Σύγχρονη κουλτούρα (π.χ. η ύπαρξη υπεραγορών, εμπορικών κέντρων, αλυσίδων καταστημάτων, κ.λπ.) • ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - Ποτάμιες διαδικασίες (π.χ. τα ποτάμια μετά τη βροχή) 	<p>σημείο αναφοράς, διεύθυνση, δεξιά-αριστερά, μπροστά-πίσω, μεταξύ, πέρα, πάνω, εδώ, από κάτω, κοντά στο ... αντικείμενα που υπάρχουν στο χώρο (μικρόκοσμο), στο θρανίο, στην κασετίνα, στη σάκα, στην τάξη, κ.λπ.</p> <p>από ... μέχρι ... διαδρομή, (π.χ. <i>πώς μπορώ να πάω από το μπροστινό μέρος της τάξης στο πίσω μέρος;</i>)</p> <p>μικροπεριφέρειες (π.χ. <i>χώρος για μολύβια στην κασετίνα, χώρος για βιβλία στη σάκα, χώρος για θρανία στην τάξη, χώρος για πεζούδες στο δρόμο, χώρος για περπάτημα στον κήπο, χώρος για ποδόσφαιρο στην αυλή κ.λπ.)</i></p> <p>περισσότερο-λιγότερο, μικρότερο-μεγαλύτερο, φωτεινό-σκοτεινό, θορυβώδες-ήσυχος, ψηλότερο-χαμηλότερο, θερμό-ψυχρό, άδειο-γεμάτο, λερωμένο-καθαρό, κ.λπ. (και στο συγκριτικό βαθμό)</p>	<p>Καθορισμός θέσης (με πλαίσιο αναφοράς και σε σχέση με τον εαυτό μου)</p> <p>Συνθήκες</p> <p>Συνδέσεις</p> <p>Περιφερειοποίηση (ομαδοποίηση αντικειμένων με βάση κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα – Λογική διάταξη αντικειμένων για εξυπηρέτηση κάποιου σκοπού)</p> <p>Συγκρίσεις (ποιοτικές και ποσοτικές)</p>
<p>Φεβρουάριος-Απρίλιος 2011</p>	<p>Εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φάση Γ')</p>	<p>Μάχιμων Εκπαίδευσης</p>	<p>5</p>

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η θέση του εαυτού μου (σημείο – εδώ που βρίσκομαι τώρα) • Εύρεση θέσης από διαφορετική οπτική γωνία • Ο χώρος της κασετίνας / της σάκας μου / της τάξης μου • Ο χώρος του θρανίου μου • Ο χώρος της αυλής • Ο χώρος του σχολείου • Η γειτονιά μου • Η ενορία μου • Η κοινότητά μου • Η πόλη μου • Η χώρα μου • Η Γη 	<ul style="list-style-type: none"> • Ζωνοποίηση (Οργάνωση του χώρου σε ζώνες διαφορετικών χρήσεων) • Διαχείριση χώρου • Μεταφορές – Μετακινήσεις <p>(α) σύγκλιση – χώρου χρόνου (π.χ. πώς έρχομαι στο σχολείο; - με τα πόδια, περισσότερος χρόνος, ενώ με το αυτοκίνητο, λιγότερος χρόνος), β) τριβή της απόστασης (το πώς η απόσταση επηρεάζει τις επιλογές για τα μετακινήσεις μας)]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χρήση της γης • ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ - Σύγχρονη κουλτούρα (π.χ. η ύπαρξη υπεραγορών, εμπορικών κέντρων, αλυσίδων καταστημάτων, κ.λπ.) • ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - Ποτάμιες διαδικασίες (π.χ. τα ρυάκια μετά τη βροχή) 	<p>όριο, κοντά στο ..., μακριά από ..., μέχρι ... (π.χ. όριο φωνών στο γήπεδο-ενόχληση)</p> <p>ανήφορο, κατήφορο, διαδοχή, αρχικά, μετά, τελικά, πρώτο, επόμενο</p> <p>μέσα-έξω, ανήκει σε ... (π.χ. ρωσικές κούκλες, ένθετοι κύβοι, είμαι μαθητής της Α΄1, είμαι μαθητής του σχολείου μου - είμαι και μαθητής των σχολείων της κοινότητάς μου)</p> <p>συνήθως με ..., μαζί με ... (π.χ. ύπνος-νύχτα, το γήπεδο μακριά από τις τάξεις, οι τουαλέτες μακριά από την καντίνα)</p> <p>π.χ. πού έχουν τον πίνακα όλες οι τάξεις; - στο μπροστινό μέρος της τάξης</p> <p>γραμμή, καμπύλη, κύκλος, συστάδα, συγκέντρωση, ακανόνιστο σχήμα, συστηματικό μοτίβο (π.χ. διαρρύθμιση θρανίων, δυάδες στη γραμμή για γυμναστική, 3 σειρές θρανίων, κ.λπ.)</p> <p>χωρίς (π.χ. αυλή του σχολείου χωρίς καλάθους αχρήστων, τάξη χωρίς παράθυρα, κασετίνα χωρίς μολύβια / χωρική και χρονική οργάνωση της σχολικής σάκας)</p> <p>(π.χ. η ροή των μαθητών από 7:30 - 7:45 π.μ., ή κατά την έξοδο για το πρώτο διάλειμμα)</p> <p>διαφορετικό-ίδιο (π.χ. η εμφάνιση της τάξης μου την πρώτη μέρα της σχολικής χρονιάς και σήμερα, φυλλοβόλα δέντρα, λουλούδια, κ.λπ.)</p> <p>π.χ. Πώς οργανώνουμε το θρανίο μας ώστε να βλέπουμε τα πάντα και να υπάρχει χώρος για γράψιμο;; Πώς οργανώνω τη σάκα μου ώστε ...</p>	<p>Ζώνη Επιρροής (επιρροή λόγω απόστασης)</p> <p>Μετάβαση</p> <p>Ένθετη Ιεραρχία (nested hierarchy)</p> <p>Συσχετισμός</p> <p>Αναλογία</p> <p>Χωρικά μοτίβα</p> <p>Εξαιρέσεις</p> <p>Κίνηση (Ροές)</p> <p>Αλλαγή</p> <p>Μοντέλο (Κριτική θεώρηση, σύνθεση και αξιολόγηση διάφορων δεξιοτήτων)</p>
Φεβρουάριος-Απρίλιος 2011	Εκπαιδευτικών	βουνό, ποταμός, πεδιάδα, θάλασσα	6

Γ' τάξη

- Προσανατολισμός στο χώρο (δόμηση στην προϋπάρχουσα γνώση της Α' - Β', χρήση του λεξιλογίου των διευθύνσεων του ορίζοντα)
- Από το σχολείο, στη γειτονιά, στην κοινότητα, στην πόλη, στην επαρχία, στην Κύπρο
- Αρχή για τη συστηματική εισαγωγή στη χαρτογραφία
- Εμπέδωση βασικών γεωγραφικών εννοιών και χρήση γεωγραφικού λεξιλογίου

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η τάξη μου • Το σχολείο μου 	<ul style="list-style-type: none"> • ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	ανατολή, δύση, βορράς, νότος, προσανατολισμός	Θέση
<ul style="list-style-type: none"> • Η περιοχή του σχολείου μου 	<ul style="list-style-type: none"> • ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΗΣ 	οικιστική, βιομηχανική, εμπορική περιοχή	Περιφερειοποίηση
<ul style="list-style-type: none"> • Η γειτονιά / η κοινότητά / η πόλη / η επαρχία μου, η Κύπρος 	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	δήμος, κοινότητα, πόλη, επαρχία	Ένθετη Ιεραρχία
<ul style="list-style-type: none"> • Η τάξη μου • Το σχολείο μου 	<ul style="list-style-type: none"> • ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ 	κάτοψη	
<ul style="list-style-type: none"> • Κύπρος 	<ul style="list-style-type: none"> • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	επαγγέλματα, οικονομία	
<ul style="list-style-type: none"> • Μεσόγειος – Νότια Ευρώπη 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ 	Πόλεις της Κύπρου,	Συνδέσεις μεταξύ πόλεων
<ul style="list-style-type: none"> • Ελλάδα (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ 	τοπία, νησί, οροσειρά, βουνό, ύψωμα, κορυφή, πεδιάδα, κοιλάδα, ακτογραμμή, κόλπος, ακρωτήρι, χερσόνησος, παραλία, ακτή, κρημνός	Συνθήκες Συγκρίσεις
	<ul style="list-style-type: none"> • ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ 	καιρός, σύμβολα, σύννεφο, βροχή, καιρικές παρατηρήσεις	Αλλαγή
<ul style="list-style-type: none"> • Κύπρος 	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 	μνημεία, χριστιανικά, μουσουλμανικά, πληθυσμιακές ομάδες Π. Ι. - Επιμόρφωση Μάχιμων	

Δ' τάξη

- Κύπρος - Ελλάδα ... Μεσόγειος
- Έμφαση στην ερμηνεία και κατασκευή εργαλείων

Θεματικές Ενότητες για την Δ' τάξη

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Ε΄ τάξη

- Μαθηματική Γεωγραφία
- Σύνδεση κλιμάτων Ευρώπης με τις επόμενες ενότητες
- Περιφέρειες της Ευρώπης
- Τουρκία
- Ρωσία
- Περιβαλλοντική Αγωγή – Διαθεματικότητα

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Η Γη (εναλλακτικά, κάτω από την ομπρέλα των «κλιματικών αλλαγών») 	<ul style="list-style-type: none"> ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ 	πλανήτη, φυσικός δορυφόρος, τροχιά, αστέρας, Σελήνη	Κλίμακα Μοτίβο
	<ul style="list-style-type: none"> ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ 	πεπλατυσμένο, γεωειδές, βόρειο και νότιο ημισφαίριο, ισημερινός, βόρειος και νότιος πόλος	Μοτίβο
	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ 	ήπειροι, ωκεανοί, ρεύματα	Μοτίβο Περιφέρειες Συνδέσεις (ρεύματα)
	<ul style="list-style-type: none"> ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ 	παράλληλοι, γεωγραφικό πλάτος, βιοκλιματικές ζώνες, θαλάσσια ρεύματα, βλάστηση, βόρεια και νότια αρκτική / εύκρατη / τροπική ζώνη, γωνίες πρόσπτωσης ηλιακών ακτίνων (απλή αναφορά)	Χωρική επικοινωνία μέσω γεωγραφικών συντεταγμένων Συνθήκες και Συνδέσεις (θέση τόπων / πόλεων σε σχέση με τον ισημερινό και τον α΄ μεσημβρινό)
	<ul style="list-style-type: none"> ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	μεσημβρινοί, πρώτος μεσημβρινός (Γκρίνουτς), ανατολικό και δυτικό ημισφαίριο, αντιμεσημβρινός, μεσημβρία (απλή αναφορά), γεωγραφικές συντεταγμένες	Αλλαγή (μέρα - νύκτα)
	<ul style="list-style-type: none"> ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ 	τροχιά, περιστροφή, διεύθυνση περιστροφής, δημιουργία μέρας και νύκτας, διαφορά ώρας, μεσημβρία, φάσεις της Σελήνης	Αλλαγή
	<ul style="list-style-type: none"> ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ 	εαρινή / φθινοπωρινή ισημερία, χειμερινό / θερινό ηλιοστάσιο, άξονας, εποχές, γωνίες πρόσπτωσης ηλιακών ακτίνων	Αλλαγή
<ul style="list-style-type: none"> Η Ευρώπη ως ήπειρος / Από τα Ουράλια Όρη ως τον Ατλαντικό Ωκεανό και από τη Μεσόγειο Θάλασσα ως το Βόρειο Παγωμένο Ωκεανό 	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ 	όρια, γεωγραφικές συντεταγμένες, μορφή, τοπίο, οροσειρές, πεδιάδες, ποτάμια, πλωτός ποταμός, λίμνες, σχετική θέση ως προς τις άλλες ηπείρους, δίοδοι επικοινωνίας με τις άλλες ηπείρους, παράγοντες κλίματος, διάκριση ηπειρωτικού και ωκεάνιου κλίματος, απόσταση από τη θάλασσα, υψόμετρο	Αναλογία (π.χ. κλίμα ψηλών βουνών σ' ολόκληρη την Ευρώπη) Συσχετισμός (κλίματος, χλωρίδας, πανίδας)
	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ◆ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ 	κατανομή εθνικοτήτων, γλωσσών και θρησκειών, πολυγλωσσία, γήρανση του πληθυσμού τοπωνύμια Π. Ι. - Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φάση Γ')	Διάχυση γλωσσών Μοτίβο κατανομής γλωσσών Περιφερειοποίηση (π.χ. γλώσσες Ελβετίας)

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Ευρωπαϊκή Ένωση και συνδεδεμένες χώρες 	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>πολίτες, πολιτότητα, κράτη-μέλη</p>	<p>Ένθετη Ιεραρχία Πολιτικές Ιεραρχίες (π.χ. εθνικό / υπερεθνικό)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Βρετανικά Νησιά Κεντρική Ευρώπη Δυτική Ευρώπη (Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Λίχτενσταϊν) 	<ul style="list-style-type: none"> ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>παράγοντες ανάπτυξης βιομηχανίας, ενέργεια, ανανεώσιμες και μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πρώτες ύλες, ορυκτά, τελικά προϊόντα, πετρέλαιο, αιολικά πάρκα, μεταφορές και ποτάμιες δίοδοι (πλωτοί ποταμοί), συνέπειες βιομηχανοποίησης, όξινη βροχή, αποτελέσματα υπερβολικής βιομηχανικής δραστηριότητας, ρύπανση</p>	<p>Ζώνη επιρροής Αναλογίες (με άλλες περιοχές της Γης) Χωρικός συσχετισμός (π.χ. είδος μεταφορών στο έδαφος) Μοντέλο Συνδέσεις (μεταξύ φυσικών πόρων και τόπου εργοστασίων ή λιμανιών) Αναγνώριση γραμμικής κατανομής πόλεων Συσχετισμός ενέργειας και βιομηχανίας</p>
<ul style="list-style-type: none"> Βόρεια Ευρώπη (Νορβηγία, Φινλανδία, Σουηδία) <p>Φεβρουάριος-Απρίλιος 2011</p>	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>αλιεία, αφιλόξενο κλίμα και τοπογραφικό, σχετική θέση / απομόνωση, τοπίο παγετώνων, άγονο τοπίο λόγω κλίματος, απουσία φυσικών πόρων ή αραιοί φυσικοί πόροι, δημιουργία λιμανιών, μικρός πληθυσμός σε σχέση με την έκταση, κατανομή πληθυσμού στα νότια, εντατική καλλιέργεια, στροφή στην αλιεία</p> <p>Π. Ι. - Επιμόρφωση Μάχιμων Εκπαιδευτικών Δημοτικής Εκπαίδευσης (Φάση Γ')</p>	<p>Αναγνώριση μοτίβου ακτογραμμής Μετάβαση (π.χ. πυκνότητας πληθυσμού ή κλιματική και βιοκλιματική μετάβαση) Συνδέσεις Αναγνώριση μοτίβου κατανομής πληθυσμού στα νότια Αναλογία συνθηκών (με την κατανομή πληθυσμού του Καναδά) Συσχετισμός θαλάσσιων ακτών και αλιείας</p>

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίου του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Ανατολική Ευρώπη (Ρουμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Πολωνία, Σλοβακία) 	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 	οικονομική μετανάστευση, ροή μεταναστών προς τη Δυτική Ευρώπη, λόγοι	Συνδέσεις (π.χ. μια φτωχή με μια πλούσια περιφέρεια) Κινήσεις (κατευθύνσεις μεταναστευτικών ροών)
<ul style="list-style-type: none"> Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Ρωσία 	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	Ισοζύγιο ενέργειας, υδατικό ισοζύγιο, ενεργειακός διάδρομος, φυσικό αέριο, υδάτινοι πόροι - νερό / Τίγρης και Ευφράτης, πληθυσμός συγκριτικά με τον παγκόσμιο ή τον ευρωπαϊκό πληθυσμό	Χωρικό μοτίβο (κατανομής πληθυσμού) Συνδέσεις (Ενεργειακές και Υδάτινες) Αριθμητική Σύγκριση (πληθυσμού Ευρώπης - Τουρκίας) Κατανομή πληθυσμού
<ul style="list-style-type: none"> Ρωσία 	<ul style="list-style-type: none"> ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	φυσικό αέριο, τουρισμός, ευκαιρίες που δημιουργούνται για σχέσεις με την Κύπρο, τεράστια χώρα, πλούσιοι πόροι, κεφάλαιο, περιορισμένη πρόσβαση στον υπόλοιπο κόσμο	Χωρικός συσχετισμός (είδος μεταφορών με έδαφος)

Στ' τάξη

- Γεωλογία
- Παγκόσμιες περιφέρειες (ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες)
- Σύγχρονα κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα
 - Υπερπληθυσμός
 - Συγκρούσεις και ταραχές
 - Φτώχεια
 - Τεχνολογική ανάπτυξη
 - Αποδάσωση
 - Κλιματικές αλλαγές

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Γη • Ευρασιατική και Αφρικανική πλάκα • Ευρασιατική πλάκα και πλάκα του Ειρηνικού 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΕΩΛΟΓΙΑ (ΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ) 	τεκτονικές πλάκες, ορογένεση, ηφαίστεια, σεισμοί, τσουνάμι	Συνθήκες και Συνδέσεις (θέση τόπων / πόλεων σε σχέση με τον ισημερινό και τον α΄ μεσημβρινό) Μοτίβο Μετάβαση Αλλαγή Διάχυση (κίνηση ανέμων) Αναλογία
<ul style="list-style-type: none"> • Τροπικά πλάτη του Ατλαντικού Ωκεανού 	<ul style="list-style-type: none"> • ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ • ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ 	ακραία ατμοσφαιρικά φαινόμενα, καταιγίδες, τυφώνες, δημιουργία τυφώνα, επιπτώσεις, διαφορά πίεσης, θερμοκρασία, κλιματικές αλλαγές, ενεργειακό ισοζύγιο	Συγκρίσεις Μετάβαση Αλλαγή Διάχυση (κίνηση ανέμων) Αναλογία
<ul style="list-style-type: none"> • Γη 		ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες περιφέρειες	Συγκρίσεις
<ul style="list-style-type: none"> • Νοτιοδυτική Ασία και Βόρεια Αφρική 	<ul style="list-style-type: none"> • ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΙΩΝ 	χώρες του πετρελαίου, Ισλάμ, συγκρούσεις και ταραχές	Συνδέσεις (ροές πετρελαίου) Περιφερειοποίηση Συσχετισμός
<ul style="list-style-type: none"> • Βόρεια Αμερική 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ • ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΔΗΜΟΦΙΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΤΟΠΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ 	διαπολιτισμική κοινωνία και ειρηνική συνύπαρξη, γεωργία, διαχείριση φυσικών πόρων	Αναλογία Διάχυση Ζώνη Επιρροής
<ul style="list-style-type: none"> • Βόρεια Αμερική, Αυστραλία, Βρετανία 	<ul style="list-style-type: none"> • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ 	παροικία, μετανάστευση, ενσωμάτωση, κοινωνία, διατήρηση της ταυτότητας	Ένθετη Ιεραρχία Συνδέσεις
<ul style="list-style-type: none"> • Νότια Αμερική και Βραζιλία 	<ul style="list-style-type: none"> • ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ • ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ • ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑ 	αποδάσωση, τροπικά δάση, παραγωγή βιοκαυσίμων, Αμαζόνιος, στέγαση, παραγκουπόλεις	Εξαιρέσεις Αναλογία Συγκρίσεις Αλλαγή Επέκταση

ΘΕΣΗ/ΤΟΠΟΙ Δεν είναι τίτλοι κεφαλαίων του βιβλίου	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> Υποσαχάριος Αφρική 	<ul style="list-style-type: none"> ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>φτώχεια, ασθένειες, ρυθμός θνησιμότητας, νοσηρότητα, ενδημικές ασθένειες, επιδημίες, προσδόκιμος όρος ζωής, κατά κεφαλήν εισόδημα, αναλφαβητισμός</p>	<p>Διάχυση (ασθενειών) Συσχετισμός</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αφρική 	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ 	<p>βιοποικιλότητα, μείωση βιοποικιλότητας, ανεξέλεγκτο κυνήγι, απειλούμενα είδη, μεγάλα εθνικά πάρκα (π.χ. πάρκο Σερεγκέτι), χωρικές αλληλεπιδράσεις</p>	<p>Μετάβαση Συνδέσεις (ροές προϊόντων)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Κίνα 	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>υπερπληθυσμός, έλεγχος γεννήσεων, οικονομική ανάπτυξη, ζητήματα αιεφόρου και μη αιεφόρου ανάπτυξης [κύριος στόχος ενότητας] (π.χ. Πεκίνο, Σαγκάη, Χονγκ-Κονγκ)</p>	<p>Συσχέτιση Συγκρίσεις (π.χ. πυραμίδες πληθυσμού) Συνδέσεις (ροές κεφαλαίου και προϊόντων)</p>
<ul style="list-style-type: none"> Νότια Ασία (Ινδία, Μπαγκλαντές, νησιά Ινδικού Ωκεανού) 	<ul style="list-style-type: none"> ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ 	<p>υπερπληθυσμός, αποτυχία ελέγχου γεννήσεων (συγκριτικά με την Κίνα), Ιμαλάια, μουσώνες, άνεμοι, πλημμύρες</p>	<p>Περιφερειοποίηση (ως προς τη βροχόπτωση) Διάχυση (κίνηση) Αναλογία</p>
<ul style="list-style-type: none"> Α. Ασία (Ιαπωνία, Κορέα, Σιγκαπούρη) 	<ul style="list-style-type: none"> ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 	<p>τεχνολογική ανάπτυξη, αυτοκινητο-βιομηχανία</p>	<p>Εξαιρέσεις Συγκρίσεις Αλλαγή</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αρκτικές Περιοχές 	<ul style="list-style-type: none"> ΦΥΣΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ 	<p>περιβαλλοντικά ζητήματα, κλιματικές αλλαγές, φαινόμενο του θερμοκηπίου, ρύποι, νέφος, λιώσιμο πάγων, άνοδος της στάθμης της θάλασσας</p>	<p>Αλλαγή Ζώνη επιρροής</p>

Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Δείκτες Επιτυχίας

Διατύπωση Δεικτών Επιτυχίας [1]

- Ρήματα με βάση την ταξινόμηση γνωστικών στόχων κατά Anderson & Krathwohl: Αναθεωρημένη Ταξινόμια κατά Bloom «Bloom's Revised Taxonomy»
 - Anderson, Lorin W. & Krathwohl, David R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy. New York. Longman Publishing]
 - Jo, Injeong , Bednarz, Sarah and Metoyer, Sandra(2010) 'Selecting and Designing Questions to Facilitate, Spatial Thinking', The Geography Teacher, 7: 2, 49 — 55
- Ρήματα με βάση την ταξινόμηση συναισθηματικών στόχων κατά Bloom:
 - Krathwohl, D., Bloom, B. S. & Masia, B. B. (1973). Taxonomy of Educational Objectives, the Classification of Educational Goals. Handbook II: Affective Domain. New York: David McKay
- Ρήματα με βάση ταξινομήσεις ψυχοκινητικών στόχων:
 - Dave, R. H. (1975). Developing and Writing Behavioral Objectives (R. J. Armstrong, ed.). Tucson, Arizona: Educational Innovators Press
 - Harrow, A. (1972). A Taxonomy of Psychomotor Domain: A Guide for Developing Behavioral Objectives. New York: David McKay
 - Simpson, E. (1972). The classification of educational objectives in the psychomotor domain: The psychomotor domain. Vol. 3. Washington, DC: Gryphon House.

Δείκτες Επιτυχίας που απορρέουν από τις γεωγραφικές δεξιότητες [2]

- Εξειδικευμένη ταξινόμηση που εξυπηρετεί τους χωρικούς στόχους και η οποία κινείται στους τρεις άξονες: (α) **έννοιες του χώρου**, (β) **εργαλεία απεικονίσεων** και (γ) **διαδικασίες συλλογισμού**.
 - Jo, I., and S. W. Bednarz. 2009. Evaluating geography textbook questions from a spatial perspective: Using concepts of space, tools of representation, and cognitive processes to evaluate spatiality. *Journal of Geography* 108:4–13.
 - Gersmehl, P. I., and Gersmehl, C. A. 2006. Wanted: A Concise List of Neurologically Defensible and Assessable Spatial Thinking Skills. *Research in Geographic Education* 8:5-38.
 - Gersmehl, P. I., and Gersmehl, C. A. 2007. Spatial Thinking by Young Children: Neurologic Evidence for Early Development and “Educability”. *Journal of Geography* 106:181-191.
 - National Research Council, (2006) Learning to Think Spatially: GIS as a Support System in the K-12 Curriculum, *The National Academies Press: Washington, DC*

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Α' - Β' [1]

- να αναγνωρίζουν, να ονομάζουν και εντοπίζουν τόπους στον πραγματικό χώρο, σε απεικόνιση (π.χ. φωτογραφία τους) και σε δισδιάστατα σχεδιαγράμματα (π.χ. κατόψεις)
 - την τάξη τους / το σχολείο τους / κτίρια πολιτισμού (θέατρο, μουσείο, κοινοτική βιβλιοθήκη) / κτίρια θρησκείας (η εκκλησία της ενορίας, ή άλλους χώρους λατρείας) / κτίρια ψυχαγωγίας (πάρκο, παιδική χαρά) / χώρους εργασίας και παραγωγής (περίπτερο, κατάστημα, εστιατόριο, εργοστάσιο, αστυνομικός σταθμός) / ιστορικά κτίρια/κτίσματα (τείχη, κάστρο, φρούριο, αρχαιολογικός χώρος) / κτίρια σύγχρονης κουλτούρας (υπεραγορά, εμπορικό κέντρο, αλυσίδα εστιατορίων)
- να αναφέρουν παραδείγματα μετακινήσεων αντικειμένων ή ανθρώπων με βάση κάποιο σκοπό
- να περιγράφουν αλλαγές που συμβαίνουν σε έναν τόπο κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου
- να εξηγούν τη λειτουργική σύνδεση «βουνό – ποταμός – θάλασσα» σε σχέση με τις ποτάμιες διαδικασίες

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Α' - Β' [2]

- να σχεδιάζουν μικροπεριφέρειες στο χώρο και να κατανέμουν αντικείμενα για εξυπηρέτηση κάποιου σκοπού
- να συγκρίνουν ή αντιπαραβάλλουν αντικείμενα ή στοιχεία του χώρου με άξονα σύγκρισης χαρακτηριστικά γνωρίσματά τους (π.χ. μέγεθος, ύψος, θερμοκρασία, φωτεινότητα, κ.λπ.)
- να αποδομούν μια διαδρομή ή το χώρο μεταξύ δύο τόπων, περιγράφοντας τη διαδοχή των χαρακτηριστικών (φαινομένων) ή και την κλιμάκωση/αποκλιμάκωση των χαρακτηριστικών αυτών (π.χ μετάβαση από το σπίτι στο σχολείο)
- να οργανώνουν αντικείμενα, ανθρώπους ή τόπους σε ομάδες και να δικαιολογούν την ταυτόχρονη παρουσία τους σε περισσότερες από μία ομάδες

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Α' - Β' [3]

- να παραδέχονται ότι οι ίδιοι και οι άλλοι άνθρωποι (με τους οποίους αποτελούν ένα σύνολο) ανήκουν ταυτόχρονα σε διάφορα άλλα σύνολα ανθρώπων (ομαδοποίηση βάσει άλλου κριτηρίου)
- να επιδεικνύουν συμπεριφορά που να δείχνει ότι προσδίδουν τη σωστή (την αρμόζουσα) αξία σε κάθε χώρο, ανάλογα με τη χρήση του και τη χρησιμότητά του (π.χ. κάδος απορριμμάτων, καθαριότητα θρανίου)
- να συστηματοποιούν τον τρόπο οργάνωσης της σάκας τους και του θρανίου τους
- να συστηματοποιούν τους τρόπους κίνησής τους στο χώρο της τάξης, του σχολείου και στο δρόμο

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Γ' [1]

- να υλοποιούν τον άξονα Ανατολής – Δύσης με βιωματικό τρόπο
- να διακρίνουν τον προσανατολισμό των χώρων του σχολείου τους (π.χ. προσανατολισμός της κύριας εισόδου, του γηπέδου, κ.λπ.) βιωματικά, δηλ. με τον Ήλιο, και με τη χρήση πυξίδας
- να περιγράφουν την περιοχή γύρω από το σχολείο τους χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (οικιστική, εμπορική, βιομηχανική, γεωργική, αναψυχής)
- να ονομάζουν με το κατάλληλο λεξιλόγιο χωρικά σύνολα και μέρη χωρικών συνόλων (π.χ. οικιστική περιοχή – σπίτι, βιομηχανική περιοχή - εργοστάσιο)
- να διακρίνουν τα διάφορα επίπεδα διοικητικής οργάνωσης του χώρου (δήμος, κοινότητα, πόλη, επαρχία)
- να τοποθετούν σε χάρτη τα κύρια ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία της Κύπρου

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Γ' [2]

- να αναγνωρίζουν τις βασικές συμβάσεις χρωμάτων και συμβόλων σ' ένα χάρτη
- να εντοπίζουν θέσεις αντικειμένων στο χάρτη σε δοσμένο σύστημα τετραγωνισμού
- να αυξάνουν και μειώνουν την κλίμακα μιας απεικόνισης χρησιμοποιώντας τετραγωνισμένο χαρτί με πλέγματα διαφορετικής ανάλυσης
- να κατασκευάζουν χάρτη της περιοχής του σχολείου τους με βάση μια αεροφωτογραφία
- να προσανατολίζουν χάρτες μεγάλης κλίμακας στο έδαφος
- να σχεδιάζουν την κάτοψη (περιγράμματα) πραγματικών αντικειμένων που χωρούν σε δοσμένο χαρτί

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Γ' [3]

- να αιτιολογούν βασικές χρήσεις της γης σε τοπικό σχέδιο και να εντοπίζουν τυχόν εξαιρέσεις
- να χρησιμοποιούν τρισδιάστατα μοντέλα του χώρου και να σχεδιάζουν την κάτοψή τους
- να δημιουργούν δικά τους σύμβολα για αναπαράσταση στο χάρτη αντικειμένων και εννοιών του πραγματικού κόσμου
- να προσανατολίζουν χάρτες μεγάλης κλίμακας στο έδαφος
- να σχεδιάζουν την κάτοψη (περιγράμματα) πραγματικών αντικειμένων που χωρούν σε δοσμένο χαρτί
- να υποδεικνύουν έμπρακτους τρόπους επίδειξης σεβασμού και διατήρησης των μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς των λαών

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Ε' [1]

- να αναγνωρίζουν τη σχετική θέση των ηπείρων σε σχέση με τον Ισημερινό, τους ωκεανούς και τις άλλες ηπείρους
- να ορίζουν τις βιοκλιματικές ζώνες σε σχέση με τους παράλληλους κύκλους
- να ονομάζουν και χαρτογραφούν βασικά θαλάσσια ρεύματα
- να εξηγούν την επίδραση των θαλάσσιων ρευμάτων στη διαμόρφωση του κλίματος
- να αναγνωρίζουν το γραμμικό μοτίβο κατανομής των σημαντικών πόλεων της Ευρώπης και να το συσχετίζουν με την υδρογραφία της περιοχής
- να αναφέρουν και εξηγούν τους λόγους έλξης των μεταναστών προς τις χώρες υποδοχής (απασχόληση, παροικίες, απόσταση, συγκοινωνίες, υποδοχή)

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Ε΄ [2]

- να σχεδιάζουν διαδρομές μεταξύ σημείων στην επιφάνεια της Γης (χάρτης)
- να αποδομούν το φυσικό τοπίο της Ευρώπης εξηγώντας τη λειτουργική σύνδεση οροσειρά – ποτάμια – πεδιάδες – εκβολές – θάλασσες
- σχέση με τη γήρανση του πληθυσμού
- να προβλέπουν την εξέλιξη της σύνθεσης και της δομής του πληθυσμού της Ευρώπης σε
- να χωροθετούν ένα εργοστάσιο με βάση τους παράγοντες βιομηχανικής τοποθεσίας
- να συμπεραίνουν από δεδομένα ότι υπάρχει πλεόνασμα ενέργειας στην περιοχή της Κασπίας θάλασσας και έλλειμμα ενέργειας στην Ευρώπη

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Ε΄ [3]

- να κρίνουν τη δυνατότητα των φιόρδ ως γεωμορφών για οικονομική αξιοποίηση (λιμάνια, αλιεία, τουρισμός) μέσα στους περιορισμούς του φυσικού περιβάλλοντος
- να τεκμηριώνουν την επιχειρηματολογία τους με έγκυρα δεδομένα για οποιαδήποτε άποψη στηρίζουν
- να εκφράζουν προφορικά και γραπτά την άποψή τους μπροστά σε ακροατήριο
- να αλλάζουν κλίμακα σε ψηφιακούς χάρτες ή ψηφιακές υδρογείους στον ηλεκτρονικό υπολογιστή
- να παραδέχονται ότι οι ίδιοι μπορεί να έχουν συγκεκριμένη εθνοτική ταυτότητα, αλλά ταυτόχρονα να είναι και Ευρωπαίοι
- να εντάσσονται ομαλά και να λειτουργούν με βάση του κανόνες του φυσικού και κοινωνικού χώρου στον οποίο ζουν

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Στ' [1]

- να εξηγούν ότι το αποτέλεσμα της σύγκλισης των τεκτονικών πλακών είναι η ορογένεση και η δημιουργία ηφαιστείων
- να αναγνωρίζουν εστίες αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων στην περιοχή του ισλαμικού τόξου (θρησκευτικοί, κοινωνικοί, πολιτικοί, οικονομικοί) και να υποθέτουν τους λόγους των αντιπαραθέσεων
- να αναγνωρίζουν την τυποποίηση του εμπορικού τοπίου κατανάλωσης (εμπορικά κέντρα, πολυκινηματογράφοι, κ.λπ.)
- να συνδέουν την αποδάσωση του Αμαζονίου με τις αυξανόμενες ανάγκες σε πόρους και ενέργεια (ξυλεία, καλλιέργεια εμπορεύσιμων προϊόντων, παραγωγή βιοκαυσίμων)
- να αντιπαραβάλλουν το εσωτερικό οικιστικό τοπίο των κύριων πόλεων της Βραζιλίας (παραγκούπολη και κυρίως πόλη) και να το συγκρίνουν με μεγαλουπόλεις του αναπτυγμένου κόσμου

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Στ' [2]

- να ελέγχουν τους ανθρώπινους παράγοντες που οδηγούν στη διατήρηση ψηλών δεικτών νοσηρότητας και θνησιμότητας στην υποσαχάρια Αφρική (δείκτες εκπαίδευσης, λαϊκές-τοπικές θεωρίες, ιατροφαρμακευτικές ελλείψεις, εξωτερική εκμετάλλευση των πόρων, αποικιοκρατία, συνοριακή οριοθέτηση σε σχέση με τις φυλές, διαφθορά)
- να περιγράφουν τις υφιστάμενες ανάγκες της Κίνας σε ενέργεια (κάρβουνο, πετρέλαιο) και να προβλέπουν τις μελλοντικές ανάγκες της Κίνας σε ενέργεια δεδομένου του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας της
- να εξηγούν τους τοπικούς λόγους ώθησης των Κυπρίων και Ελλαδιτών μεταναστών προς τις χώρες υποδοχής και να αντιπαραβάλλουν με τους λόγους για τους οποίους ωθούνται οι άνθρωποι στη μετανάστευση τη σύγχρονη εποχή.

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Στ' [3]

- να ερμηνεύουν και συγκρίνουν τους δείκτες ανθρώπινης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο (κατά κεφαλήν εισόδημα, προσδόκιμος χρόνος ζωής, βρεφική θνησιμότητα, νοσηρότητα) και τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ώστε να ορίζουν αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες παγκόσμιες περιφέρειες
- να κατασκευάζουν και ερμηνεύουν την πυραμίδα πληθυσμού της Κίνας και να τη συγκρίνουν με αυτή της Ινδίας, της Β. Αμερικής και της Ευρώπης
- να εκφράζουν προφορικά και γραπτά την άποψή τους μπροστά σε ακροατήριο
- να αναζητούν και βρίσκουν τόπους, διαδρομές και χωρικές πληροφορίες με τη χρήση διαδικτυακών ψηφιακών υδρογείων και χαρτών

Μερικοί Δείκτες Επιτυχίας Στ' [4]

- να εκτιμούν τη χρονολογική κλίμακα στην οποία συμβαίνουν τα γεωλογικά φαινόμενα και να τη συγκρίνουν με τις αλλαγές που επιφέρει ο άνθρωπος στην επιφάνεια και στην ατμόσφαιρα της Γης
- να συγκρίνουν παλαιότερες και σύγχρονες εκτάσεις που καλύπτονται από τροπικό βροχερό δάσος στην περιοχή του Αμαζονίου και να διακρίνουν αλλαγές
- να προτείνουν τρόπους ικανοποίησης των αναγκών της Κίνας σε ενέργεια στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης
- να αντιπαραβάλλουν τις παροικίες που δημιουργούνται στην Κύπρο με τις ελληνικές και κυπριακές παροικίες του εξωτερικού (π.χ. Αυστραλία, Β. Αμερική)
- να εισηγούνται τρόπους υγιούς ενσωμάτωσης των παροικιών στις κοινωνίες υποδοχής